Milieuwetgeving als opportuniteit voor oppervlaktebehandeling

Profex
Keaty Maes

De oprichting van een bedrijfsgebouw stemt men af op het beoogde gebruik. Ontplooit men activiteiten die een gevolg hebben op milieuvlak, dan moet men normaal gezien een omgevingsvergunning aanvragen. De indelingslijst van Vlarem II geeft een overzicht van welke processen, werken, opslag, enz. vergunningsplichtig zijn. Heeft men de omgevingsvergunning bekomen, dan moet het bedrijf rekening houden met de milieuvoorwaarden en die ook naleven.

In de Vlarem milieuwetgeving (Vlaams Besluit van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne) ontdekt men dan ook dat heel wat sectoren gebaat zijn met een bepaalde soort uitvoering van wand of vloer. Sterker nog, de milieuwetgeving legt in veel gevallen de verplichting op welke eigenschap de vloer of wanden moeten bezitten. Om die eigenschap te kunnen behalen, kan oppervlaktebehandeling een inherente vereiste zijn om te voldoen aan de gevraagde kwaliteit.

COATING VOOR INKUIPING

Gevaarlijke vloeistoffen opslaan in bovengrondse vaten of tanks dient te gebeuren in een inkuiping, tenzij men beschikt over dubbelwandige tanks met een permanente lekdetectie. Gevaarlijke vloeistoffen en chemicaliën komen voor in diverse sectoren en diensten, bijvoorbeeld voor de reiniging of het onderhoud van gebouwen of bepaalde installaties, voor de werking van zuiveringsinstallaties, in de productie, als brandstof, enz.

Deze inkuiping kan meerdere vaten of tanks bevatten. De vloeren en de wanden van deze inkuiping moeten bestand zijn tegen de vloeistofmassa bij een eventueel lek, maar ook tegen de inwerking van de chemicaliën en gevaarlijke vloeistoffen die men in deze inkuiping opslaat. Buizen of leidingen doorheen deze inkuipingswanden mogen enkel bij voldoende garanties van afdichting. Elke 50 meter dienen de wanden te worden voorzien van ladders of trappen.

Bij de opslag van chemische stoffen, moet men vloeistofdichtheid van de lokalen kunnen garanderen. Meestal gebruikt men hiervoor een coating.

Een geschikte coating van deze wanden dient dus met kennis van zaken te worden bekeken.

CORROSIEBESTENDIGE UITVOERING

Corrosieweerstandige vloeren en wanden zijn een verplichting die vaak terugkomt in de milieuwetgeving voor bepaalde activiteiten. De bouw van zwembaden werd zo ook gereglementeerd in Vlarem II, naast de veiligheidsmaatregelen. De vloer dient te worden voorzien van een onbederfbare corrosieweerstandige, gemakkelijk afwasbare en niet water opslorpende bekleding, net zoals de wanden tot op een hoogte van 3 meter. Ook de zwembadbodem dient vaak te bestaan uit een materiaal dat waterdicht is, hard met gemakkelijk afwasbare bekleding.

Vloeistofdichte wanden of vloeren zijn ook een aandachtspunt. Als synoniem hanteert men ondoordringbaar en beoogt met een zodanig kleine doorlatendheid dat enige verontreiniging van bodem-, grond- of oppervlaktewater uitgesloten is. Heel wat afvalverwerkende bedrijven hebben nood aan goede vloeistofdichte opslagruimten, waar het risico op uitloging minimaal is. Zo zegt Vlarem II dat een bedrijf dat recipiënten reinigt waarin stoffen werden getransporteerd en opgeslagen, moet beschikken over een aangepaste inrichting. De vloeren, de reinigingsbanen, opvanggoten- en putten en de afvoerkanalen dienen vloeistofdicht en chemisch inert te zijn bij het uitoefenen van de reinigingsactiviteit. Na reiniging van de opslagvoorzieningen moeten de afvalfracties opgeslagen worden op een oppervlak dat vloeistofdicht en chemisch inert is. Ook de bijhorende waterzuiveringsinstallatie moet dezelfde eigenschappen bezitten om te kunnen weerstaan aan de behandelde stromen. In nog een aantal sectoren met een waterzuiveringsinstallatie, wordt opgelegd om de verzamel- en behandelingsbekkens vloeistofdicht te maken en te zorgen dat iedere verontreiniging van bodem of grondwater wordt voorkomen, bijvoorbeeld bij een stortplaats van afvalstoffen of baggerspecie.

De leidingen, koppelingen, kranen en toebehoren bij een bedrijf dat brandbare vloei-

stoffen of ander gevaarlijke vaste stoffen of vloeistoffen opslaat, dienen ook beschermd te worden tegen corrosie. De vloer van de ruimte waar deze brandbare of gevaarlijke stoffen worden opgeslagen moet ten allen tijde uitgevoerd zijn in een vloeistofdichte en niet-brandbare versie om eventuele lekken of restanten te kunnen afvoeren naar een opvangput. Bovendien moeten de niet-toegankelijke leidingen aangelegd zijn in een met fijnkorrelig inert materiaal aangevulde greppel. Deze greppel dient vloeistofdicht te zijn en af te hellen naar een vloeistofdichte opvangput. In dit geval, en ook vaker in Vlarem, is een gelijkwaardig alternatief systeem dat dezelfde waarborgen biedt toegelaten, maar moet worden beoordeeld door een milieudeskundige en worden voorgelegd aan een toezichthouder. Zo krijgen nieuwe of alternatieve systemen of oppervlaktebehandelingen ook hun kans.

Voorziet het bedrijf om vanuit de brandstoftank eigen en/of andere voertuigen te kunnen bijtanken op de eigen site, dan verplicht Vlarem om een duidelijke standplaats te voorzien voor de tankwagen. Zowel deze standplaats, als de zone met de vulmonden dienen voldoende draagkrachtig en vloeistofdicht te zijn. In de praktijk komt het nog vaak voor dat de keuring van de brandstoftank (bovengronds 3 jaarlijks verplicht, ondergronds 2 jaarlijks) negatief is omdat de tankpiste niet vloeistofdichte is. Het is dan beter om op de piste een coating aan te brengen die zorgt voor een vloeistofdichte garantie, en dit op die manier te laten attesteren.

OMGEVINGS-VERGUNNING

Vergeet daarnaast niet de eigenlijke vergunningsplicht van het bedrijf zelf dat de oppervlaktebehandeling uitvoert onder rubriek 4 van de indelingslijst (bedekkingsmiddelen). Zo is er een klasse 3 melding vereist als men installaties heeft voor de productie of het bereiden van bedekkingsmiddelen met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 5 kW. Binnen de grenzen van meer dan 10 kW tot en met 200 kW valt men binnen de klasse 2 vergunningsplicht. Meer dan 200 kW impliceert een klasse 1. Bij de klasse 1 en 2 bedrijven hangt daar bovendien een bodemonderzoeksplicht aan vast. Bedrijven die vervolgens de bedekkingsmiddelen aanbrengen, zijn vergunningsplichtig afhankelijk van hun indeling naar vermogen, van de ligging al dan niet in industriegebied, van het type aanbrengingstechniek en van het gebruik van type bedekkingsmiddel.

Bepaalde activiteiten vereisen een coating van de vloeren en de afscheidingen in de ruimte.

Naast de rubriek 4 kan ook de rubriek 59 van toepassing zijn voor het bedrijf dat coatingwerkzaamheden uitvoert, zijnde activiteiten die gebruik maken van organische oplosmiddelen zoals het bandlakken, coating van houten oppervlakken (uitgezonderd elektroforese en chemische spuittechnieken), lamineren van hout en kunststof, enz.

Dergelijke bedrijven, die continu werken met chemische middelen, worden natuurlijk ook gereglementeerd in de kwaliteit van de wanden en vloeren. Een textielbedrijf dat chemische reinigingen uitvoert zal de vloer of inkuiping waar het vloeibare oplosmiddel gestockeerd wordt, vloeistofdicht en bestand tegen oplosmiddelen moeten construeren.

Bovendien zal niet enkel Vlarem hier reglementering voorzien. Er zijn nog andere wetgevingen die zich toespitsen op een correcte wand of vloer. Zo bepaalt het Vlaamse Afvalbesluit ter uitvoering van het Materialendecreet (Vlarema) dat wanden en vloeren van een interne verzamelplaats voor het risicohoudende medische afval, zoals kan voorkomen bij ziekenhuizen of andere zorgcentra, vloeistofdicht geconstrueerd moet zijn, bestand tegen ontsmettingsmiddelen, voldoende effen en gemakkelijk afwasbaar.

In veel ruimten van een bedrijf wordt een specifieke coating aangebracht, of speciale behandelde metalen wanden naargelang het gebruiksgemak en vereisten om bepaalde stoffen te kunnen weerstaan. In de voedingsindustrie kan oppervlaktebehandeling van roestvrij staal een belangrijke keuze zijn voor het optimaliseren van een goede hygiëne en rendement.

DEFINITIE

Vlarem heeft een definitie voor wat wordt begrepen onder een coating, zijnde een mengsel, met inbegrip van alle voor een juist gebruik benodigde organische oplosmiddelen of mengsels die organische oplosmiddelen bevatten, dat wordt gebruikt om op een oppervlak voor een decoratief, beschermend of ander functioneel effect te zorgen.